

KÚRIA

Bhar.I.673/2013/3.szám

A Kúria Budapesten, a 2013. év október hó 1. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

v é g z é s t:

A szolgálati tekintély megsértésének büntette miatt **a vádlott** ellen indított büntetőügyben a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség által előterjesztett másodfellebbezést elbírálv a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának 6.Kbf.72/2012/4. számú ítéletét helybenhagyja.

A harmadfokú eljárásban felmerült 3000 (háromezer) forint bűnügyi költséget az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa a 2012. július 12. napján kelt Kb.III.58/2011/12. számú ítéletében a vádlottat szolgálati tekintély megsértésének büntette [1978. évi IV. törvény 356. § (1) bekezdés a) pont, (2) bekezdés] hatvan napi tétel, napi tételenként 2.500 Ft pénzbüntetésre és lefokozásra ítélte. Rendelkezett az összesen 150.000 Ft pénzbüntetés meg nem fizetése esetén annak szabadságvesztésre történő átváltoztatásáról, továbbá a bűnügyi költség viseléséről.

A vádlott fellebbezése alapján eljárva a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az első fokú határozatot felülbírált, és a 2013. április 17. napján kelt 6.Kbf.72/2012/4. számú ítéletével azt megváltoztatva a vádlott cselekményét szolgálati tekintély megsértése vétségének [1978. évi IV. törvény 356. § (1) bekezdés a) pont] minősítette, a folyamatban lévő büntetőeljárást az 1978. évi IV. törvény 124. §-ában meghatározott büntethetőséget megszüntető ok beállta miatt megszüntette; megállapította, hogy a felmerült bűnügyi költséget az állam viseli.

A másodfokú bíróság ítélete ellen a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség jelentett be fellebbezést a vádlott terhére a büntetőeljárás megszüntetése miatt, a vád tárgyává tett katonai bűncselekmény jogi minősítésének megváltoztatása és a vádlottal szemben büntetés kiszabása érdekében.

A Legfőbb Ügyészség a fellebbezést változatlan tartalommal fenntartotta, és indítványozta, hogy a Kúria a Be. 398. §-ának (1) és (3) bekezdése alapján a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának ítéletét változtassa meg, minősítse a vádlott cselekményét az 1978. évi IV. törvény 356. § (1) bekezdésének a) pontja és a (2) bekezdése szerint minősülő szolgálati tekintély megsértése büntettének, és szabjon ki vele szemben az 1978. évi IV. törvény 38. § (3) bekezdésére figyelemmel pénzbüntetést, továbbá 131. § (2) bekezdése alapján lefokozás katonai büntetést, továbbá kötelezze az eljárás során felmerült bűnügyi költség viselésére (BF.1115/2013.).

A nyilvános ülésen a legfőbb ügyész képviselője a fellebbezést fenntartotta, és indítványozta, hogy a Kúria a másodfokú határozatot változtassa meg és a vádlott bűnösségét állapítsa meg szolgálati tekintély megsértése büntettében; a Btk. 2. §-ára figyelemmel alkalmazza a jelenleg hatályos Btk.-t, mivel annak a pénzbüntetéssel kapcsolatos rendelkezései a vádlott számára kedvezőbb elbírálást eredményeznek, és ezért a vádlott cselekményét minősítse a Btk. 447. § (1) kezdés a) pontja és a (2) bekezdés szerint; a Btk. 50. § alapján szabjon ki a vádlottal szemben pénzbüntetést és - a 135. § (1) bekezdés a) pontjára figyelemmel - a 137. § alapján lefokozást.

A vádlott és védője a másodfokú határozat helybenhagyását indítványozta.

A Kúria, mint harmadfokú bíróság a fellebbezéssel megtámadott másodfokú ítéletet a Be. 387. § (1) bekezdésére figyelemmel az azt megelőző első- és másodfokú bírósági eljárással együtt bírálta felül.

Ennek során megállapította, hogy mind az első-, mind a másodfokú bíróság maradéktalanul betartotta az eljárási törvény rendelkezéseit.

A másodfokú bíróság az első fokú bíróság által megállapított tényállásból - mivel azt részben iratellenesnek, részben jogi megállapítást tartalmazónak találta - az első fokú ítélet 2. oldal

utolsó bekezdésének utolsó mondatát mellőzte; egyebekben azonban azt megalapozottnak találta és ítéltetése alapjául elfogadta.

A Kúria az első fokú bíróság által megállapított és a másodfokú bíróság által helyesbített tényállást teljes mértékben megalapozottnak találta, miután az a bizonyítékok indokolt mérlegelésén alapul és összhangban áll az iratok tartalmával, téves ténybeli következtetést sem tartalmaz.

Ezért ezt a tényállást - a Be. 388. § (1) bekezdésére figyelemmel - a harmadfokú eljárásban is irányadónak tekintette.

Az irányadó tényállás szerint a vádlott a tekintélyesítő kijelentést a kapitányság folyosóján közölte a sértettel, amit DL is hallott, aki emiatt a vádlottra többször rá is szólt.

A kijelentés elhangzásakor BGy az ügyeleti helyiségben tartózkodott. A vádlott ennek ajtajától 2-3 méterre állt. BGy hallotta ugyan, hogy a folyosón beszélgetnek, de azt a rádióforgalmazás és a számítógépek zaja miatt nem értette. Az ügyeleti helyiségtől 7-8 méterre található járőrleíró helyiségben pedig NL tartózkodott, aki szintén hallotta, hogy a folyosón beszélgetnek, mivel azonban ez a jelentésírásban zavarta, a helyiség ajtaját becsukta.

E tényállás szerint a sértő kijelentéseket ténylegesen a sértetten kívül egy személy - DL - hallotta.

Az 1978. évi IV. törvény 356. § (1) bekezdés a) pontja szerinti szolgálati tekintély megsértésének vétségét az követi el, aki előljárója tekintélyét más előtt vagy feltűnően durván megsérti; míg a (2) bekezdés szerint ez a cselekmény büntettnak minősül, ha a cselekményt több katona előtt vagy egyébként nyilvánosan követik el.

E tényállás kapcsán téves az első fokú bíróság álláspontja, amely szerint a tekintélyesítés több katona előtti elkövetésének nem az az objektív eleme, hogy azt többen hallják, hanem az, hogy több katona legyen olyan helyzetben, amiben a tényállásszerű magatartás megismerésének lehetősége fennáll.

Ennek megfelelően téves az ügyészi álláspont is, amely szerint - az első fokú bíróság jogi álláspontjával egyezően - akkor, ha objektíve megvan a lehetőség arra, hogy a tekintélyesítő kijelentésről több katona is tudomást szerezzen, a büncselekmény büntetési alakzata valósul meg.

Az ügyész által az álláspontjának alátámasztására felhívott és a BH 1985/55. szám alatt közzétett eseti döntés kapcsán a Kúria utal a következőkre:

Mint ahogy a Kúria már számos alkalommal kifejtette, valamely, a Bírósági Határozatokban közzétett eseti döntésből nem csupán a közzétett határozat szerkesztett összefoglalója („rendelkező része”), hanem a döntés teljes egésze, az abban kifejtett jogi indokolás tekinthető irányadónak.

A hivatkozott eseti döntés tényállása szerint a terhelt sértő kijelentésének elhangzásakor a sértetten kívül nem vitásan további két katona volt jelen, és ezen nem változtat az, hogy az egyik - más elfoglaltsága lévén - nem figyelt a terhelt kijelentéseire. Azaz annak, hogy a sértéseket hallja és meg is értse, a figyelmetlenségén kívül nem volt semmi akadálya.

Ezzel szemben a jelen ügyben az irányadó tényállás szerint az ügyeleti helyiségben - és nem a folyosón - tartózkodó BGy a tevékenységével kapcsolatos zaj miatt objektíve nem volt abban a helyzetben, hogy értse az elhangzott kijelentéseket, csupán a beszélgetés tényéről volt tudomása, míg NL a kijelentések elhangzásakor ugyan a mintegy 4-6 méterre lévő helyiségben tartózkodott, azonban a meg nem cáfolt vallomásán alapuló tényállás szerint a beszélgetés hangjait meghallva - miután az zavarta a jelentése megírásában - a helyiség ajtaját becsukta, így a sértő kijelentéseket ő sem hallhatta.

A Kúria osztotta a másodfokú bíróság jogi álláspontját, amely szerint nem tekinthető jelenlévőnek az, aki éppen amiatt, mert távol, vagy csukott ajtó mögött tartózkodik, esetleg jelentős zajjal járó tevékenységet végez, így csupán a beszéd hangjait észlelheti, azt azonban nem érti, és így magát a sértő kijelentést - mert erre objektíve nincs lehetősége - nem hallja.

Ennek megfelelően a másodfokú bíróság helytállóan vonta le az általa helyesbített tényállásból azt a következtetést, hogy a sértő kijelentések nem több, hanem csak egy katona előtt hangzottak el; így helytelenül minősítette az első fokú bíróság a vádlott cselekményét az 1978. évi IV. törvény 356. § (1) bekezdésének a) pontjába ütköző és a (2) bekezdés első fordulata szerint minősülő büntettnek.

Miután a cselekmény a helyes minősítés szerint az 1978. évi IV. törvény 356. § (1) bekezdésének a) pontjába ütköző és eszerint büntetendő szolgálati tekintély megsértésének vétsége, és a vádlott szolgálati viszonyának megszűnésétől több, mint egy év eltelt, a másodfokú bíróság törvényesen szüntette meg vele szemben az eljárást az 1978. évi IV. törvény 124. §-a szerinti büntethetőséget megszüntető okra tekintettel.

Erre figyelemmel a Kúria a megtámadott másodfokú határozatot a Be. 397. §-a alapján helybenhagyta.

A harmadfokú eljárásban a vádlott részére kirendelt védő díja merült fel bűnügyi költségként. Minthogy az ügyészi fellebbezés nem vezetett eredményre, a felmerült bűnügyi költséget az államnak kell viselnie.

A fellebbezés kizártságára vonatkozó rendelkezés a Be. 3. § (4) bekezdésén, a felülvizsgálat kizártságára vonatkozó rendelkezés pedig a Be. 416. § (4) bekezdésén alapszik.

Budapest, 2013. október 1.

*Dr. Mészár Róza s. k. a tanács elnöke, Dr. Soós László s. k.
előadó bíró, Dr. Vaskuti András s. k. bíró*

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának 6.Kbf.72/2012/4. számú ítélete a Kúria Bhar.I.673/2013/3. számú végzésével 2013. év október hó 1. napjával jogerős.

*Dr. Mészár Róza s. k.
a tanács elnöke*

A kiadmány hitelélül:

AIné írnok